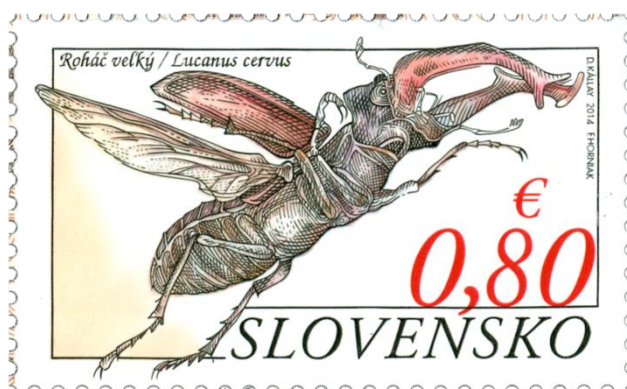

Slovenská pošta vydala známky z emisie *Ochrana prírody*

Bratislava, 10. október 2014

Slovenská pošta, a. s., (ďalej SP, a. s.) dnes, 10. októbra 2014, vydala dve poštové známky z emisie *Ochrana prírody*.

Prvou z dvojice je známka „*Ochrana prírody: Národná prírodná rezervácia Sitno – Roháč veľký*“ s nominálnou hodnotou 0,80 €.

Jej motívom je **Roháč veľký**, resp. **obyčajný** (*Lucanus cervus*), ktorý je našim najväčším a najmohutnejším chráneným chrobákom národného významu.

Známku s rozmermi 44,1 × 26,5 mm vytlačila technikou ocelotlače z plochej platne v kombinácii s ofsetom tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Na obálke prvého dňa (FDC), ktorá vyšla spolu so známkou, je zobrazená dvojica roháčov. Na FDC pečiatke s domicilom Banská Štiavnica je kresba Roháča veľkého. FDC vytlačila technikou jednofarebnej ocelotlače z plochej platne tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Roháč veľký, resp. obyčajný (*Lucanus cervus*) - je náš najväčší a najmohutnejší chrobák. Vyznačuje sa veľmi nápadnou pohlavnou dvojtvárnosťou. Samičky dorastajú až do dĺžky 90 mm. Majú nezvyčajne širokú hlavu s veľmi dobre vyvinutými hryzadlami, ktoré tvoria takmer tretinu dĺžky tela. Hryzadlá sú z vnútornej strany ozubené. Samičky majú podstatne menšiu hlavu, užšiu ako štít, a tiež krátke, nenápadné hryzadlá. Dorastajú približne do 50 mm. Obe pohlavia sú sfarbené podobne. Hlava, štít a nohy sú sivočiernej farby, krovky sú gaštanovohnedé. Samček má gaštanovohnedé aj hryzadlá, samička ich má čierne. Dospelé roháče sa živia kvasiacou šťavou vytekajúcou z poranených stromov. Môžeme ich vidieť lietať od konca mája do začiatku augusta v starých listnatých, hlavne dubových lesoch, kde sa za teplých večerov pária. Samičky medzi sebou bojujú o samičky. Pomocou svojich hryzadiel sa snažia svojho soka zahnať alebo zhodiť z konára stromu. Po párení samičky kladú vajíčka do práchnivejúcich starých dubov, prípadne iných listnáčov. Z oplodnených vajíčok sa vyliahnu larvy, ktoré sa živia odumierajúcim drevom. Ich vývin trvá 3-5 rokov. Larvy sú tučné, podkovovito stočené, bledožlté sfarbené s krátkymi oranžovými nožičkami. Na žltohnedej hlave majú silne sklerotizované, ostré, tmavo sfarbené hryzadlá, ktorými rozhrývajú tvrdú drevnú potravu. Dorastajú až do 100 mm. Keď dorastú, zavrtávajú sa v blízkosti stromu do zeme a z hlíny a práchna si vytvoria schránku, v ktorej sa zakuklia. Vo vnútri schránky sa ešte na jeseň toho istého roku vyliahne z kukly dospelý roháč, ktorý prezimuje v schránke a z pôdy vylieza až na jar nasledujúceho roku. Dospelý jedinec žije iba niekoľko týždňov. Roháč obyčajný je rozšírený v západnom palearkte, kde vytvára 3 rôzne poddruhy. U nás žije nominálna forma, ktorá obýva okrem severných častí takmer celú Európu. Na Slovensku sa hojnejšie vyskytuje v dubových lesoch na južnom a východnom Slovensku, smerom na sever ho ubúda. Patrí medzi ohrozené druhy hlavne vďaka výrubom starých dubín a odstraňovaniu poškodených stromov, ktoré sú vhodné

na vývin jeho lariev. Hlavnými prirodzenými nepriateľmi sú d'atle. Roháč obyčajný je zaradený medzi chránené druhy národného významu a jeho spoločenská hodnota bola stanovená na 230 €.

Druhou je známka „**Ochrana prírody: Národná prírodná rezervácia Sitno – Nosorožtek obyčajný**“, nominálnej hodnoty 0,80 €.

Poštovú známku s rozmermi 44,1 × 26,5 mm vytlačila technikou oceľotlače z plochej platne v kombinácii s ofsetom tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Motívom známky je Nosorožtek obyčajný (*Oryctes nasicornis*), ktorý patrí medzi chránené druhy chrobákov národného významu.

Na obálke prvého dňa (FDC), ktorá vyšla spolu so známku, je kresba samca a samičky Nosorožteka obyčajného. Na FDC pečiatke s domicilom Banská Štiavnica je kresba Nosorožteka obyčajného. FDC vytlačila technikou jednofarebnej oceľotlače z plochej platne tlačiareň Poštovní tiskárna cenin Praha, a. s.

Autorom výtvarného návrhu oboch poštových známok ako aj FDC návrhov a FDC pečiatok je prof. Dušan Kállay. Autorom oceľorytiny poštových známok ako aj FDC je František Horniak.

Nosorožtek obyčajný (*Oryctes nasicornis*) - je jedným z dvoch u nás žijúcich zástupcov zväčša v trópech rozšírenej podčelade Dynastinae (Coleoptera: Scarabaeidae). Aj jeho bizarný tvar naznačuje osobité postavenie nosorožteka medzi našimi chrobákmi. Dorastá až do dĺžky 50 mm a je veľmi zavalitý. Samček je kvôli svojmu dlhému rohovitému, dozadu ohnutému výrastku na hlave nezameniteľný s inými našimi druhmi chrobákov. Štít samčeka je v zadnej časti tiež nápadne vyhnutý smerom dopredu. Telo je gaštanovohnedej farby, zvrchu lesklé, zospodu s dlhými a hustými červenohnedými nápadnými chlpkami. Samička je podobná samčekovi, ale štít má vyklenutý len mierne a rohovitý útvar na hlave nemá vôbec vyvinutý. Samička kladie vajíčka do práchnivejších častí viacerých druhov listnatých stromov, najčastejšie do dubov. Larvy vyliahnuté z vajíčok sa v hniúcich kmeňoch, pňoch a koreňoch, prípadne v kompostoch alebo pilinách, vyvíjajú 2-3 niekedy až 4 roky. Sú bielo sfarbené so silne sklerotizovanou hnedou hlavovou schránkou. Dorastené pandravovité larvy sa kuklia v zemi. Kukla je zabalená v schránke utvorenej zo zeme a drevitej hmoty. Vývin v štádiu kukly trvá asi 2 mesiace. Dospelé jedince sa v prírode objavujú koncom mája a pretrvávajú niekoľko mesiacov až do neskorej jesene. Veľkosť dospelých nosorožtekov je závislá od kvality a množstva potravy počas larválneho vývoja. Lietajú hlavne za súmraku a v noci, často priletia na svetlo. Druh je rozšírený takmer v celej Európe, okrem Anglicka a zasahuje aj do východnej Ázie a severnej Afriky. V mnohých krajinách však v poslednej dobe ubúda v dôsledku odstraňovania starých odumierajúcich stromov a tiež pňov. Väčšina predátorov sa dospelým nosorožtekom vyhýba kvôli silne opancierovanému telu. Predátorom lariev je žihadlovka *Megascolia maculata*, ktorá kladie vajíčka do lariev nosorožtekov. U nás nebol tento blanokridlý parazit zatiaľ nájdený, ale na susednej Morave (pri Břeclavi) bol jeho výskyt nedávno potvrdený. Nosorožtek obyčajný je zaradený medzi chránené druhy národného významu a jeho spoločenská hodnota bola stanovená na 230 €.

Ocenenia známkovej tvorby Slovenskej pošty, a. s.:

V priebehu dvadsaťročnej existencie samostatnej známkovej tvorby získala Slovenská pošta množstvo prestížnych ocenení, najmä za známky zhotovené technikou oceľotlače, ktoré dokazujú vysokú kvalitu slovenskej známkovej tvorby. **V tomto roku už získala napríklad prvé miesto v súťaži o najkrajšiu známku sveta s kresťanským motívom „Il Premio internazionale d'arte filatelica San Gabriele“ za poštovú známku 1150. výročie príchodu sv. Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu alebo 2. miesto v súťaži o najkrajšiu rytú známku Európskej únie „Grands prix de l'art philatélique Belge et Européen“ v Bruseli za poštovú známku Umenie: Martin**

Martinček vydanéj v roku 2013. Za posledné roky má Slovenská pošta na konte hneď niekoľko úspechov v oblasti filatelie. Za **filatelistický exponát „Stamps Tour Slovakia“**, prezentujúci poštové známky za posledných 5 rokov, získala **1. miesto** v súťažnej triede „A“ na 25. kongrese svetovej poštovej únie v Dohé 2012. **3. miesto** v súťaži o najkrajšiu známku sveta „Grand Prix de l'exposition WIPA“ vo Viedni, 2012, si vyniesla poštová **známka „400. výročie Žilinskej synody“** (2010). Za zmienku rozhodne stojí aj **1. miesto** v TOP 10 najzaujímavejších športových známok sveta za rok 2010 vyhodnotených anglickým časopisom Stamp News 2011, ktoré získala poštová **známka MS vo futbale 2010** či **filatelistický exponát The Slovak Stamps Times**“ prezentujúci poštové známky vydané v rokoch 2007 – 2009, ktorý sa umiestnil na **1. mieste** na Svetovej filatelickej výstave PORTUGAL 2010 v súťažnej triede Svetovej poštovej únie.

O spoločnosti:

Slovenská pošta vznikla 1. januára 1993 a 1. októbra 2004 sa pretransformovala na akciovú spoločnosť so 100-percentnou účasťou štátu. V súčasnosti pôsobí ako ekonomicky samostatný a konkurencieschopný hospodársky subjekt. Slovenská pošta je popredným poskytovateľom moderných komunikačných, distribučných a platobných služieb na domácom trhu, s vytvorenými logistickými podmienkami na podnikanie v strednej a východnej Európe. Spoločnosť je dôveryhodnou inštitúciou, ktorá zohľadňuje meniace sa potreby zákazníkov a ponúka nové produkty a komplexné riešenia s pridanou hodnotou a vysokou kvalitou. Disponuje najrozsiahljšou pobočkovou infraštruktúrou s viac ako 1540 poštami. Ratingová agentúra Moody's udelila Slovenskej pošte v roku 2006 rating úverového rizika na úrovni Aaa.sk, čo je najvyššia možná úroveň. Odvtedy sa rating spoločnosti nemení a jeho výhľad je naďalej stabilný. Spoločnosť garantuje profesionalitu a kvalitu služieb na základe čoho v roku 2008 získala Certifikáty manažérstva kvality a environmentálneho manažérstva, zodpovedajúce požiadavkám normy STN EN ISO 9001:2001 a STN EN ISO 14001:2005. Slovenská pošta je taktiež držiteľom prestížnej ceny HR Gold za inovatívny projekt v personalistike. V minulom roku spoločnosť získala tiež ocenenie „Národná cena SR za kvalitu 2013“. Toto výnimočné ocenenie sa SP, a. s., podarilo získať aj vďaka udržaniu zamestnanosti, realizácie programu zmien a zlepšeniu hospodárskeho výsledku. Spoločnosť po rokoch stratového hospodárenia dosiahla za rok 2013 zisk vo výške takmer 4,4 mil. EUR pred zdanením. Zásadný vplyv na pozitívne hospodárenie mali predovšetkým výnosy v zmluvných zásielkových službách a finančných službách a tiež program zmien, ktorý má umožniť transformáciu spoločnosti v celej škále služieb a vnútorných procesov, pri vytvorení nových oblastí poskytovaných služieb.

Pre viac informácií kontaktujte Odbor komunikácie.

Kontaktné údaje:

Stanislava Pondelová

Hovorkyňa, Slovenská pošta, a. s.

Tel.: +421 903 130 571, **E-mail:** pondelova.stanislava@slposta.sk, **Web:** www.posta.sk